

Střední odborné učiliště gastronomie

U Krbu 45/521, Praha 10 – Malešice

Okruhy učiva k maturitní zkoušce

Teoretická zkouška z ekonomických předmětů

Obor vzdělání: 65-41-L/01 Gastronomie

- 1. Základní ekonomické pojmy** Ekonomie, ekonomika, mikro a makroekonomie, potřeby a jejich členění, charakter potřeb, uspokojování potřeb, statky, služby, životní úroveň a její hodnocení. Výroba, výrobní faktory. Ekonomické systémy. Hospodářský proces a jeho fáze. Příjmy a výdaje domácnosti, sestavení rozpočtu domácnosti a zodpovědné hospodaření.
- 2. Tržní ekonomika** Trh a jeho zákony, nabídka a poptávka, typy trhu, tržní mechanismus, vliv ceny na N a P, subjekty trhu, předpoklady fungování tržní ekonomiky, úloha státu v TE, selhávání trhu. Přejít na tržní ekonomiku v ČR.
- 3. Národní hospodářství** Charakteristika NH, struktura, organizace v NH, činitelé ovlivňující NH. Hodnocení úrovně NH (magický čtyřúhelník) – hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt, nezaměstnanost, inflace, platební a obchodní bilance.
- 4. Společné stravování, cestovní ruch** Veřejné a účelové stravování, rozdíly, současné trendy, význam pro životní úroveň. Cestovní ruch – předpoklady a podmínky pro jeho rozvoj, členění, význam pro NH, situace v ČR.
- 5. Podnikání a obchodní závod** Podnikatelský záměr, podnikání fyzických a právnických osob, základní předpisy související s podnikáním, živnostenské podnikání, podmínky, rozdělení živností, postup při zřizování živnosti, základní povinnosti podnikatele. Obchodní korporace, jejich charakteristika, ostatní formy společného podnikání. Založení a vznik obchodní společnosti. Zrušení a zánik obchodní společnosti.
- 6. Majetek** Dlouhodobý a oběžný majetek, pořízení, oceňování, evidence, opotřebení, odpisy dlouhodobého majetku (účetní a daňové), výpočet daňových odpisů.
- 7. Zásobování a skladování** Plánování zásob, členění zásob, rychlost obratu zásob, norma zásob, odběr a přejímka, evidence ve skladu, logistika. Inventarizace, etapy inventarizace, inventarizační rozdíly a jejich vypořádání, hmotná odpovědnost – individuální a kolektivní.
- 8. Obchod** Zboží a peníze. Funkce a členění obchodu. Druhy prodejen, formy prodeje.
- 9. Pracovníci** Personální činnost, členění pracovníků, kvalifikace a rekvalifikace, získávání a výběr zaměstnanců, péče o zaměstnance, produktivita práce a její vyhodnocení.

10. Zákoník práce Základní ustanovení – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Vznik pracovně právního vztahu, pracovní poměr, pracovní smlouva, ukončení pracovního poměru, pracovní doba, dovolená.

11. Odměňování pracovníků Mzda a její formy, složky mezd, výpočet mezd. Sociální a zdravotní pojištění. Zabezpečení v nemoci.

12. Hospodaření Hospodárnost, náklady a výnosy, jejich členění, výsledek hospodaření. Finanční řízení a hodnocení výsledku hospodaření. Zdroje financování. Cena a její význam, funkce ceny, druhy cen, stanovení ceny v restauračním a účelovém stravování.

13. Bankovní soustava Peníze a jejich funkce. ČNB, její postavení a úkoly, komerční banky – bankovní služby, platební karty. Kriteria pro výběr banky. Platební a zúčtovací styk, doklady, založení bankovního účtu. Vhodné produkty pro domácnosti a pro podniky. Úvěry, druhy, úvěrová smlouva.

14. Finanční trhy Peněžní a kapitálové trhy, jejich význam, cenné papíry, jejich členění, burzy a burzovní obchody, kolektivní investování, pojišťovnictví, penzijní připojištění, stavební spoření.

15. Daňová soustava Charakteristika, principy, druhy daní a jejich charakteristika, daňové přiznání, výpočet daně z příjmů fyzických osob.

16. Hospodářská politika státu Hospodářská politika státu, její cíle a nástroje (monetární politika, fiskální politika, vnější hospodářská politika). Subjekty HP státu. Státní rozpočet, příjmy a výdaje SR, státní závěrečný účet. Úloha státu v tržní ekonomice.

17. Světové hospodářství Mezinárodní obchod, jeho význam, výhody. Vztah státu a zahraničního obchodu, liberalismus a protekcionismus. Trendy vývoje světové ekonomiky (integrace, globalizace). Evropská unie.

18. Evidence hospodářské činnosti – možnosti evidence, evidence příjmů a výdajů v daňové evidenci.

19. Ekonomické příklady